

Ljubezen! ti Bog si, ki v raji sediš
In samega sebe nedolžnim dariš.

Ko vere ne bode in upanja ne,
Ljubezen v nebesih bo sévala še.

Zató izmed slik, ki na steni visé,
Najbolj se mi srednje raduje sreé.

F. Krek.

Sv. Kristof.

(Po zlatej legendi; posl. Fr. Hubad.)

Kristof je bil pogan. Visok je bil dvanajst komolcev, močne in čvrste postave. Predno je bil krščen, imenoval se je Ofer. Kadar doraste, misli sam v sebi: „Po svetu pojdem in poiščem si najmočnejšega gospodarja. Njemu bodem služil!“ Kakor mislil, tako storil. Gre po sveta in zve za mogočnega kralja, kateri je zapovedoval velikej deželi in mnogim ljudem. Ofer stopi v službo pri rečenem kralji. A nekega dne pride h kralju nek pevec in začne peti prav vesele pesni. Konečno zapoje tudi neko smešno pesen o vragu. Pri ti pesni se kralj pokriža, ker je bil kristjan. A Ofer ni znal še ničesar od znamenja sv. križa in njegove moči, zato se zelo začudi in vpraša kralja: „Gospod, kaj pa pomenja to znamenje?“

Ali kralj mu ni hotel povedati ničesar od znamenja sv. križa, ker je bil Ofer pogan. Zato reče Ofer: „Gospodar, ako mi ne poveš, nečem ti služiti dalje.“ — „Povedal ti bodem resnico,“ reče kralj. „Glej, če govori kdo o vragu, blagoslovjam se s tem znamenjem, da ne dobi vrag moči čez mene?“ Ofer reče: „Ali se ga bojiš? Ali je moč njegova tolika, da bi ti mogel nahuditi? Dolgo sem ti služil, ker sem mislil, da ga ni močnejšega od tebe. Nu, ker vidim, da se bojiš vruga, iskati ga hočem, dokler ga ne najdem, in služil bodem njemu, ker je močnejši od tebe.“

Ofer gre po svetu iskati vruga. Ali nihče mu ga ni mogel pokazati, da-si je povsod popraševal po njem.

Nekega dne zaide v veliko puščavo. Tu prihruje velika tolpa (truma) vojakov proti njemu. Na čelu je jezdil črn, strašen jezdec. Ta ustavi Ofra in mu reče: „Koga iščeš?“ — Ofer odgovori: „Iščem vruga, rad bi mu služil.“ — „Jaz sem vrag,“ odgovori jezdec; „ako mene iščeš, tukaj me imaš.“ Ofer stopi k vragu v službo in gre z njim. — Nekega dne pride tolpa do razpotja, kjer je stal križ. Vrag se ogne s pota in reče Ofru, da neče jézditi naravnost po potu.

Ofer se začudi in reče: „Gospodar, povej mi, zakaj se izogiblješ pota?“ Vrag bi bil rad zamolčal vzrok, ali Ofer mu preti, da mu ne bode služil dalje. Zatorej reče vrag: „Glej, tam je stalo znamenje križa, na katerega so bili zidje pribili Krista; tega se bojim in bežati moram pred njim.“ Ofer odgovori: „Ako se bojiš Gospodovega znamenja, mora biti ta močnejši od tebe. Njega si poiščem!“

Ofer je šel zdaj sam po svetu dalje, popraševal je po Kristu in prišel k pobožnemu puščavniku. Ta mu pripoveduje, kakó močan kralj je Gospod, kako lepó plačuje svoje služabnike. Zatorej obljubi Ofer puščavniku, da hoče služiti Kristu zvestó in pridno. Tak govor je bil puščavniku po godu, zatorej reče: „Gospod sovraži grešno življenje; samó ónim izkazuje svojo milost, kateri živé čedno. Glej, Ofer, tu mimo teče velika reka; niti mosta niti brvi ni preko nje. Ako hočeš prenašati ljudi preko te vode v božjem imenu, bode Bogu po volji tvoje dejanje; saj ti ni dal zamán moči in velikosti.“

„Dobro! storim po tvojej besedi,“ odgovori Ofer. Pri vodi si napravi kočó. Mnogo ljudi je prihajalo do reke; nosil jih je preko vode po noči in po dnevi. Neko noč je bil Ofer zelo truden od svojega dela. Leže toraj in sladko zaspi. Ali ni še spal dolgo, zasliši otročji glas: „Ofer, pridi po mene!“ Ofer vstane, gre gledat, ali ne najde nikogar. Leže toraj zopet in zaspi. Ali drugič ga pokliče glas. Tudi zdaj ne najde nikogar in zaspi. Tretjič čuje glas in najde dečka. Vzdigne ga na ramo, zgrabi palico v roko in gre v vodo. Ali voda je naraščala, deček je bil težák, kakor bi bil svinčen; mislil je Ofer, da utone. Zatorej reče Ofer: „O deček, težák si kakor bi nosil ves svet!“

„Res,“ odgovori deček, „nosiš več kakor ves svet; ónega nosiš, kateri je svet ustvaril!“

In glej! otrokova teža potisnila je Ofra pod vodo, a deček govori: „Krstim te v imenu Očeta, Sina in svetega Duha. Prej so te imenovali Ofra, odslej bodi tvoje ime Kristof. *) Svojo palico zasádi v zemljo; spoznal bodeš mojo moč, kajti jutri bode cvetela palica in bode ródila sad?“ S temi besedami izgine deček. Bil je Krist sam. A Kristof je bil vesel, zahvalil se Bogu za milost, katero mu je bil izkazal in vsadil palico v suho zemljo. Čez noč je vzrastlo drevo iz nje, cvetelo je in obrodilo sad.

Ko Kristof zagleda to, razveseli se, vzame križ Gospodov na ramo in mu služi vse svoje življenje.

Povodnji mož.

lej, kako vršé vetrovi, kako buče deroči valovi! Glej jih, kako drvé drug drugega, kako pluskajo ob skalo sredi Mure! A na skali poglej orjaško postavo povodnjega možá! Tu stoji in srce mu vtriplje od veselja. Vetra piš — je zánj mila pesen, in gróm deroče vode mu je sladka godba. On je vesel svojih hlapcev: vetrov in valovja, ter mu je po godu, da rušijo hiše in pustošijo polja človeškega zaróda, katerega on takó strastno sovraži.

Ljudje in živali — vse si je poiskalo varnega zavetja pred njegovo silovito močjo, in tudi to mu je po všeči. Ali móti se. Ni ne še vse pobegnúlo pred silo povodnjega možá. Glej jo óndú, dekliško podobo. Sedi pod vrho žalostinko, katerej je zlobni vihar polomil veje, in katere listje leží na dekličinem krilu.

Radna je imé deklice, in goveda, katera se okolo nje paso, to je čreda, ki jo je prignala na pašo. Pridna deklica je pastirica Radna, a sirota je.

*) Kristóforos, to je óni, ki nosí Krista.